

HY220

Εργαστήριο Ψηφιακών Κυκλωμάτων

Εαρινό Εξάμηνο
2026

SystemVerilog:
Επιπλέον Χαρακτηριστικά

Καλύτερη οργάνωση του κώδικα

- Η πολυπλοκότητα των σχεδίων μεγαλώνει και η οργάνωση του κώδικα γίνεται σημαντική για πολλαπλούς λόγους:
 - **Αναγνωσιμότητα (Readability):** Ευκολότερη κατανόηση του κώδικα.
 - **Συντήρηση (Maintainability):** Ευκολότερες αλλαγές και debugging.
 - **Επαναχρησιμοποίηση (Reusability):** Εύκολη χρήση των μπλοκ / components σε διαφορετικά σημεία του σχεδίου.
- Η SystemVerilog έχει αρκετούς μηχανισμούς για καλύτερη οργάνωση του κώδικα:
 - **Typedefs:** Δημιουργία προσαρμοσμένων τύπων (user-defined types).
 - **Enums:** Ορισμός απαριθμήσεων (enumerated types).
 - **Structs:** Οργάνωση σχετικών σημάτων / δεδομένων.
 - **Arrays:** Συλλογές από ομοειδή σήματα / δεδομένα (packed & unpacked).
 - **Packages:** Πακέτα για διαμοιρασμό και επαναχρησιμοποίηση δηλώσεων τύπων, συναρτήσεων, κτλ.

SystemVerilog: Προσαρμοσμένοι Τύποι

- Τα `typedef` επιτρέπουν τη δημιουργία νέων ονομάτων τύπων (aliases) για υπάρχοντες τύπους ή τύπους που ορίζονται από τον σχεδιαστή.
- Βελτιώνουν την αναγνωσιμότητα του κώδικα και διευκολύνουν τις αλλαγές ή προσαρμογές των τύπων αργότερα.

```
typedef existing_data_type new_type_name;  
  
typedef logic [7:0] byte_t;  
// 'byte_t' is now an alias for 'logic [7:0]'  
  
typedef integer count_t;  
// 'count_t' is now an alias for 'integer'  
  
typedef struct {  
    logic valid;  
    logic [31:0] data;  
} data_payload_t;  
// 'data_payload_t' is a new struct type
```

Τα πλεονεκτήματα των typedefs

- Βελτιωμένη Αναγνωσιμότητα
 - Χρησιμοποιώντας περιγραφικά ονόματα για τους τύπους, η κατανόηση του κώδικα γίνεται ευκολότερη
- Απλοποίηση Δηλώσεων
 - Αντί να χρησιμοποιούνται σύνθετοι τύποι, ο σχεδιαστής χρησιμοποιεί το όνομα που επιλέγει να ορίσει με το typedef
- Ευκολότερες Αλλαγές / Προσαρμογές:
 - Αν χρειαστεί αλλαγή ενός τύπου, η αλλαγή γίνεται μόνο σε ένα σημείο του κώδικα (τον ορισμό του typedef) και όχι σε όλα τα σημεία που χρησιμοποιείται
- Επαναχρησιμοποίηση Κώδικα
 - Οι τύποι που ορίζει ο χρήστης μπορούν εύκολα να επαναχρησιμοποιηθούν σε όλο το σχέδιο (με τη χρήση packages – αργότερα...)

```
module top;
    typedef logic [7:0] byte_t;
    typedef byte_t address_t;

    byte_t my_data;
    address_t memory_location;

    initial begin
        my_data = 8'hAA;
        memory_location = 8'h10;

        $display("Data: %h at Address: %h",
                my_data, memory_location);
    end
endmodule
```

Απαριθμήσεις – Enumerations

- Το **enum** (enumeration / απαρίθμηση) ορίζει έναν τύπο που μπορεί να παίρνει ένα συγκεκριμένο πεδίο τιμών και ορίζει ονόματα για καθεμιά από αυτές τις τιμές.
- Είναι χρήσιμο σε αναπαράσταση καταστάσεων σε FSM, τύπους εντολών (opcodes), ή σε οποιαδήποτε μεταβλητή πρέπει να δεχτεί ένα περιορισμένο αριθμό από πιθανές τιμές.
- Από default, το πρώτο όνομα παίρνει την τιμή 0, το δεύτερο 1, κτλ. Μπορούμε επίσης να ορίσουμε ρητά τις τιμές για κάθε όνομα.

```
typedef enum {  
    value1,  
    value2,  
    value3 // ...  
} enum_name_e;  
  
enum_name_e variable_name;
```

Παραδείγματα Enums

```
typedef enum logic [1:0] { // Specifying a 2-bit encoding
    IDLE = 2'b00,
    READ = 2'b01,
    WRITE = 2'b10,
    ERROR = 2'b11
} state_e;

typedef enum {
    ADD,
    SUB,
    MUL,
    DIV
} opcode_e;

module top;
    state_e current_state;
    opcode_e operation;

    initial begin
        current_state = READ;
        operation = MUL;

        $display("Current State: %s", current_state.name()); // Prints "READ"
        $display("Operation Code: %s", operation.name()); // Prints "MUL"
        $display("State Value: %b", current_state); // Prints "01"
        $display("Opcode Value: %0d", operation); // Prints "2"
    end
endmodule
```

Δομές – Structs στην SystemVerilog

- Το **struct** επιτρέπει τη δημιουργία γκρουπ «σχετικών» μεταβλητών / σημάτων που έχουν διαφορετικούς τύπους, χρησιμοποιώντας ένα όνομα.
- Είναι χρήσιμο για την αναπαράσταση «σχετικών» κομματιών πληροφορίας / δεδομένων, όπως τα πεδία εντολών ή πακέτων ή για παραμετροποίηση των modules

```
typedef struct {  
    data_type member1_name;  
    data_type member2_name;  
    // ...  
} struct_name_t; // Optional typedef name  
  
struct_name_t instance_name;
```

Παράδειγμα Struct: Αναπαράσταση Pixel

```
typedef struct {
    logic [7:0] red;
    logic [7:0] green;
    logic [7:0] blue;
} pixel_t;

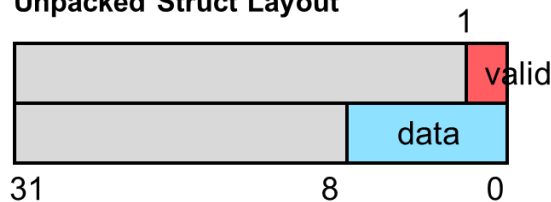
module top();
    pixel_t my_pixel;

    initial begin
        my_pixel.red = 8'hFF;
        my_pixel.green = 8'h00;
        my_pixel.blue = 8'h00;
        $display("Red pixel: r=%h g=%h b=%h",
                my_pixel.red, my_pixel.green, my_pixel.blue);
    end
endmodule
```

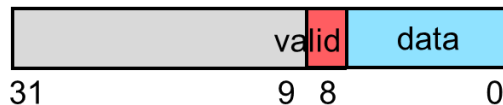
Structs: Packed vs. Unpacked

- Τα struct στην SystemVerilog είναι unpacked από default.
 - Unpacked σημαίνει ότι ο compiler έχει ευελιξία στο πώς θα τοποθετήσει τα πεδία στη μνήμη και πιθανώς να προσθέσει padding για ευθυγράμμιση / alignment
- Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το **packed** keyword για να ζητήσουμε τα πεδία να τοποθετηθούν συνεχόμενα στη μνήμη και χωρίς padding
- Αυτό χρησιμοποιείται συχνά όταν τα structs πρέπει να απεικονιστούν απευθείας ένα hardware interface ή πρέπει να έχουν ένα συγκεκριμένο memory layout
- **«Υποχρεωτική» χρήση struct packed για συνθέσιμο κώδικα!**

Unpacked Struct Layout

Packed Struct Layout


```
// Unpacked Struct Example
typedef struct {
    logic valid;
    logic [7:0] data;
} unpacked_data_t;

unpacked_data_t my_unpacked_data;

// Packed Struct Example
typedef struct packed {
    logic valid;
    logic [7:0] data;
} packed_data_t;

packed_data_t my_packed_data;
```

Structs σε πόρτες των modules

- Η χρήση structs για τις πόρτες των modules βελτιώνει την οργάνωση και την αναγνωσιμότητα των διεπαφών των modules. Ειδικά για γκρουπ από «σχετικά» σήματα
 - Αντί για ξεχωριστές πόρτες, μπορούμε να ομαδοποιούμε τα σήματα σε ένα struct

```
typedef struct packed {  
    logic [7:0] address;  
    logic [7:0] data;  
    logic      read_enable;  
    logic      write_enable;  
} bus_interface_t;  
  
module memory_controller (  
    input logic      clk,  
    input logic      rst_n,  
    input bus_interface_t req_if,  
    output bus_interface_t tgt_if  
);  
// Internal logic using  
// req_if.address, req_if.data, etc.  
// also do full assignment between structs  
assign tgt_if = req_if;  
endmodule
```

```
module top;  
    logic clk;  
    logic rst_n;  
    bus_interface_t request_bus;  
    bus_interface_t target_bus;  
  
    memory_controller dut (  
        .clk(clk),  
        .rst_n(rst_n),  
        .req_if(request_bus),  
        .tgt_if(target_bus)  
    );  
  
    initial begin  
        clk = 0;  
        rst_n = 1;  
        request_bus.address = 8'h20;  
        request_bus.data = 8'h55;  
        request_bus.read_enable = 0;  
        request_bus.write_enable = 1;  
        #10;  
        $display("Target Address: %h, Target Data: %h",  
                target_bus.address, target_bus.data);  
    end  
  
endmodule
```

Πίνακες - Unpacked

- Κάθε πίνακας unpacked είναι μια συλλογή στοιχείων του ίδιου τύπου δεδομένων.
- Κάθε στοιχείο μπορεί να προσπελαστεί με ένα δείκτη (index)

- Σύνταξη:

```
data_type array_name [dimension1] [dimension2] ... ;
```

- Χρήση:

```
logic [7:0] byte_array [11:0]; // Array of 12 bytes  
integer count [10]; // Array of 10 integers
```


Packed Arrays

- Ένας packed πίνακας αναπαριστά μια συνεχόμενη ακολουθία από bits
- Χρησιμοποιείται συχνά για τη μοντελοποίηση σημάτων και μνήμης όπου η σειρά των bits και η «συνέχεια» είναι σημαντικές
- Σύνταξη:

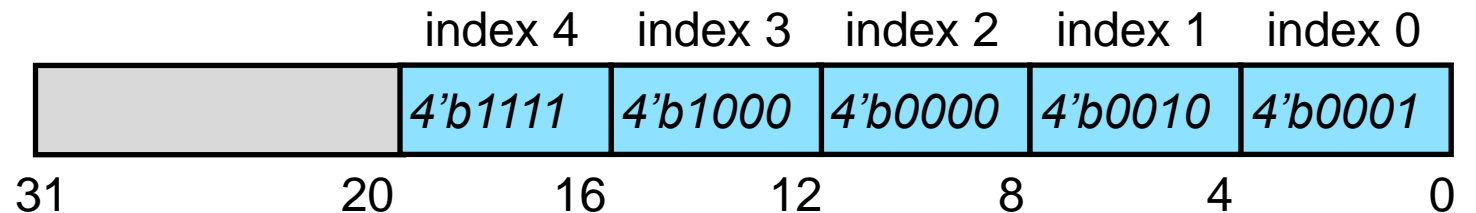
```
data_type [msb:lsb] [dimension1] [dimension2] ... array_name;
```

Παράδειγμα Packed Array

```
module top;
  logic [3:0][4:0] nibble_array; // Array of 5 4-bit values

  initial begin
    nibble_array = '0; // possible to initialize them all together as a flat signal!
    // Initialize individual elements
    nibble_array[0] = 4'b0001;
    nibble_array[1] = 4'b0010;
    // nibble_array[2] = 4'b0100;
    nibble_array[3] = 4'b1000;
    nibble_array[4] = 4'b1111;
    $display("nibble_array[2] = %b", nibble_array[2]);
  end
endmodule
```

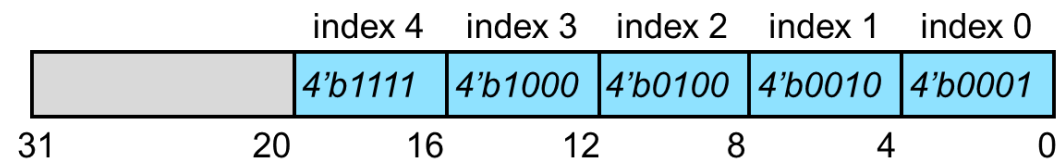
Packed Array Layout

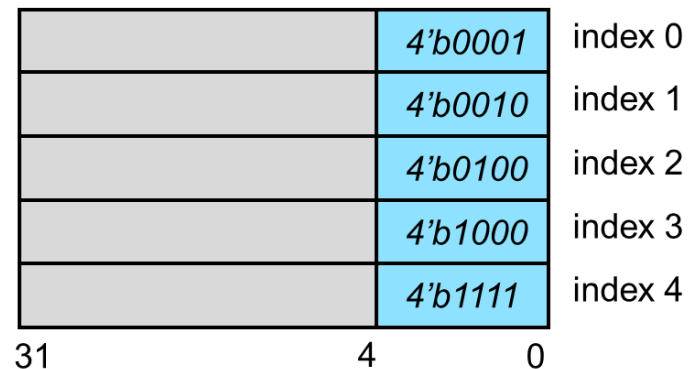
Packed vs Unpacked Arrays

Χαρακτηριστικό	Packed Array	Unpacked Array
Χώρος	Συνεχόμενη ακολουθία από bits	Τα στοιχεία αποθηκεύονται ξεχωριστά στην μνήμη
Δήλωση	<code>data_type [packed_dims] array_name</code>	<code>data_type array_name [dims]</code>
Χρήση	Μοντελοποίηση σημάτων, μνημών, και ευέλικτος χειρισμός των bits	Συλλογή δεδομένων, όπως οι κλασσικοί software πίνακες

Packed Array Layout

Unpacked Array Layout

Τα Packages της SystemVerilog

- Τα **packages** παρέχουν ένα μηχανισμό να ενθυλακώσουμε (encapsulate) και να διαμοιραζόμαστε δηλώσεις (typedefs, structs, enums, functions, tasks, etc) σε όλη την ιεραρχία ενός σχεδίου.
 - Βοηθάει στην επαναχρησιμοποίηση και την αποφυγή «διπλών» δηλώσεων και «διπλότυπων» ονομάτων

- Σύνταξη:

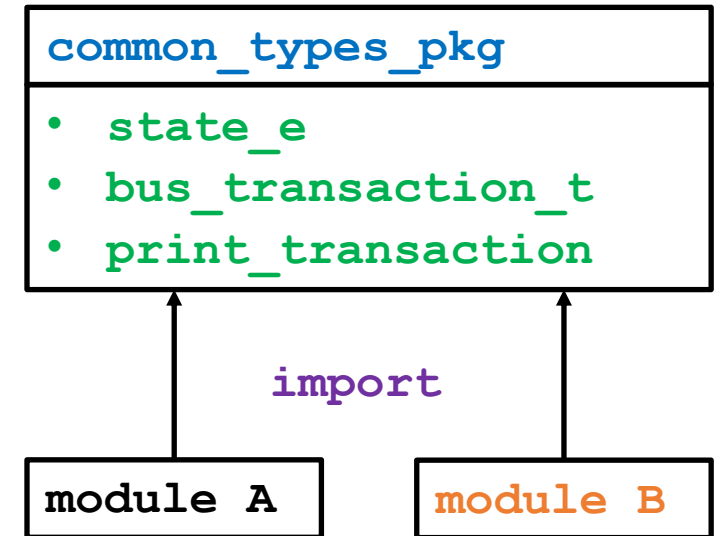
```
package package_name;  
    // Declarations (typedefs, functions, tasks, etc.)  
endpackage
```

Παράδειγμα Package: Κοινοί τύποι και συναρτήσεις

```
package common_types_pkg;
  typedef enum logic [1:0] {
    IDLE,
    READ,
    WRITE,
    ERROR
  } state_e;

  typedef struct packed {
    logic [7:0] address;
    logic [7:0] data;
  } bus_transaction_t;

  function void print_transaction(input bus_transaction_t trans);
    $display("Address: %h, Data: %h", trans.address, trans.data);
  endfunction
endpackage
```


Χρήση των Packages

- Για να χρησιμοποιήσετε το περιεχόμενο ενός package σε ένα module πρέπει να το κάνετε **import**.
- Σύνταξη:

```
import package_name::*;           // Import all items from the package
import package_name::item_name;  // Import a specific item
```

- Χρήση:

```
module my_module;
  import common_types_pkg::*; // Import everything from the package

  state_e current_state;
  bus_transaction_t my_transaction;

  initial begin
    current_state = READ;
    my_transaction.address = 8'h10;
    my_transaction.data = 8'hAA;

    $display("Current state: %s", current_state.name());
    print_transaction(my_transaction); // Calling the function from the package
  end
endmodule
```

Χρήσιμες συναρτήσεις (1/2)

- Πολλές χρήσιμες built-in συναρτήσεις της SystemVerilog (ξεκινούν με \$). Κάποιες είναι συνθέσιμες.
- **\$bits (expression)**:
 - Χρήσιμη για παραμετρικό και ευέλικτο κώδικα RTL
 - Επιστρέφει τον αριθμό των bits μιας έκφρασης
 - Πολύ χρήσιμο για τύπους ορισμένους από το χρήστη (typedefs) ή για τον προσδιορισμό του μεγέθους δυναμικά

```
typedef logic [15:0] word_t;

typedef struct packed {
    logic valid;
    word_t data;
} message_t;

module top;
    word_t my_word;
    message_t my_message;
    integer word_size;
    integer message_size;

    initial begin
        word_size = $bits(my_word);
        // word_size will be 16

        message_size = $bits(my_message);
        // message_size will be 1 + 16 = 17

        $display("Size of my_word: %0d bits", word_size);
        $display("Size of my_message: %0d bits", message_size);
    end
endmodule
```

Χρήσιμες συναρτήσεις (2/2)

- **\$clog2 (integer_expr)**
 - Υπολογίζει το «ταβάνι (ceiling)» του λογάριθμου με βάση 2 για την ακέραια έκφραση
- Χρησιμοποιείται συχνά για να υπολογίσει τον ελάχιστο αριθμό από bits που χρειάζεται για να αναπαρασταθεί ένα συγκεκριμένο εύρος τιμών ή για το «πλάτος» των διευθύνσεων μιας μνήμης με συγκεκριμένο «ύψος/αριθμό λέξεων»

```
module top;
parameter MEMORY_WORDS = 256;
// Example memory size

localparam ADDRESS_BITS = $clog2(MEMORY_WORDS);
// ADDRESS_BITS will be $clog2(256) = 8

initial begin
    $display("Memory Size: %d", MEMORY_SIZE);
    $display("Address Bits: %d", ADDRESS_BITS);
end

endmodule
```

Επισκόπηση

- **Typedefs** επιτρέπουν τη χρήση «συνωνύμων» για υπάρχοντες τύπους ή τύπους ορισμένους από τον χρήστη. Βελτιώνουν την αναγνωσιμότητα και την συντήρηση του κώδικα.
- **Enums** ορίζουν σύνολα από ονοματισμένες τιμές. Χρήσιμα για αναπαράσταση καταστάσεων και επιλογών/options.
- **Structs** επιτρέπουν τη δημιουργία γκρουπ από «σχετικά» σήματα χρησιμοποιώντας ένα μόνο όνομα (packed ή unpacked). Μπορούν να χρησιμοποιηθούν και σε πόρτες των modules για να απλοποιήσουν τις διεπαφές και τον αριθμό των συνδέσεων/πορτών.
- **Unpacked arrays** είναι συλλογές στοιχείων ιδίου τύπου και η προσπέλαση γίνεται με δείκτες/indexes.
- **Packed arrays** αναπαριστούν συνεχόμενες ακολουθίες από bits και είναι χρήσιμα για μοντελοποίηση κάποιων HW components.
- **Packages** δίνουν τη δυνατότητα για «ενθυλάκωση/encapsulation» και παρέχουν ένα τρόπο να διαμοιραστούμε δηλώσεις, ορισμούς, συναρτήσεις. Βοηθούν την οργάνωση των σχεδίων και την επαναχρησιμοποίηση κώδικα.